

Obsah

Úvodem	11
Poděkování	13
Motocykly pod lupou	15
Rozdělení motocyklů	15
Supersport	16
Cestovní motocykly	16
Malé motocykly a mopedy	18
Motocyklová klasika – „naháč“	18
Chopper, custom a cruiser	18
Enduro	19
Skútry	20
Poloha jezdce na motocyklu	21
Kontrola motocyklu před jízdou	23
Motocykl v klidovém stavu	23
Funkční kontrola	25
Spouštění motoru	25
Rozjezd motocyklu	25
Kontrola motocyklu při zastávkách	26
Technika jízdy na motocyklu	27
Tlačení, nasedání a sesedání	27
Použití bočního a hlavního stojanu	28
Startování motoru	28
Roztlačení motocyklu	30
Zvednutí spadlého stroje	31
Dobře jezdit znamená dobře sedět	32
Kritéria správného „posedu“	32

Jízda vstoje ve stupačkách	34
Kam se dívat	34
Rozjezd stroje	35
Co když se rozjezd nepovede	36
Zkuste motocykl rozchodit	36
A co jezdcí menších postav?	36
Výběr vhodného motocyklu	37
Řazení převodových stupňů	37
Hlavní zásady při řazení	38
Řazení na vyšší převody „nahoru“	39
Řazení na nižší převody „dolů“	39
Co když se řazení nepovede	40
Brzdění na motocyklu	40
Nouzové brzdění	40
Brzdná dráha	41
Řízení motocyklu	44
Tři možnosti osy jezdec–stroj	46
Jak na zatáčky	47
Oprava chybného nájezdu do zatáčky	47
Jízda za zhoršených adhezních podmínek	49
Kritické situace	49
Jak na příčný smyk	50
Kdy a kde hrozí smyk nejvíc	50
Úhybný manévr	51
Neuhneš – naraziš!	52
Řízená nehoda	52
Čelní náraz	54
Aktivní a pasivní bezpečnost	54
Jízda se spolujezdcem a nákladem	55
Jízda s tandemistou	55
Náklad na motocyklu	56
Jízda ve skupině	57

Jízda ve formaci „cik-cak“	57
Zásady jízdy ve skupině	58
Jízda ve městě a po dálnici	61
Městské nástrahy	61
Dálnice a Silnice pro motorová vozidla.	61
Jízda se sajdkárou	63
Motocyklová výstroj jezdce	65
Přilba	65
Integrální přilba	65
Otevřená přilba	66
Přilby pro enduro a motokros	66
Motocyklový oblek	67
Boty a rukavice.	69
Oblečení do deště	70
Další doplňky	70
Nehody a ošetření zraněných	73
Co s ochrannou přilbou?	74
Zavolat sanitku nestačí	74
Když zraněný nedýchá	75
Zástava srdce	76
Tepenné krvácení	77
Konstrukce a údržba motocyklu	79
Podvozek motocyklu	79
Geometrie podvozku	83
Jak si zkontrolovat stopu motocyklu	83
Rám motocyklu.	84
Přední vidlice	85
Jak si zkontrolovat správnou vůli v řízení?	87
Zadní vidlice.	89
Kola a pneumatiky	90
Jak zkontrolovat správnou vůli ložisek kol?	92

Pneumatiky	92
Motor	96
Dvoudobý (dvoutaktní) zážehový motor	96
Čtyřdobý (čtyřtaktní) zážehový motor	97
Mazací soustava	100
Motocyklové čtyřdobé motory	101
Motocyklové dvoudobé motory	101
Motorové oleje	102
Chladicí soustava	103
Chlazení vzduchem	104
Chlazení kapalinou	104
Palivová soustava	105
Karburačtor	105
Elektronicky řízené vstřikovací systémy	107
Palivová nádrž	107
Palivové čerpadlo	108
Soustava přívodu vzduchu do motoru	108
Soustava odvodu spalin z motoru	108
Katalyzátor	109
Zapalovací okruh	110
Převodové ústrojí	111
Primární převod	111
Spojka	112
Mechanická převodovka	113
Sekundární převod	115
Převodové ústrojí skútrů	117
Brzdy	119
Bubnová brzda a její mechanické ovládání	119
Kotoučová brzda a její hydraulické ovládání	121
Jaké jsou výhody a nevýhody kotoučových a bubnových brzd?	124
Protiblokovací brzdový systém ABS	125
Elektrická soustava motocyklu	126

Akumulátorová baterie	126
Alternátor	130
Rozvody elektrické energie a pojistky	131
Spotřebiče elektrické energie	132
Elektrická zařízení potřebná ke spuštění motoru a zajištění jeho činnosti . . .	133
Světelná zařízení	134
Spínače a kontrolní elektrická zařízení	137
Závěr	141
Rejstřík	143
Nabídka odborné literatury	149
Příloha	157

Úvodem

Motocykl vždy vzbuzoval pocit volnosti a nevázané svobody. Mnoho svobodomyšlných lidí chce cítit rychlost větru nebo se hnát za pocitem svobody, který marně hledají ve svém nitru. Kdo nepoznal ten pocit nové dimenze svobody, obtékán proudem vzduchu po překonání hranic pozemské spoutanosti díky malému otočení zápěstím pravé ruky, ten prostě o něco přišel. S jízdou na motocyklu souvisí rituál oblékání. Pocit výjimečnosti umocňuje oblečená kombinéza nebo křivák, stylové jezdecké boty, rukavice, šátek, přilba a nějaký ten amulet pro štěstí na krku. Pak může jezdec vnímat vůni rozpáleného asfaltu, rozkvetlých luk nebo nepoznaných dalek, stejně jako kouzlo romantických vyjížděk či adrenalinového naklápění.

Úžasná atmosféra a pocit volnosti naplňuje všechny účastníky klubové vyjíždky

Dvě kola a motor. Motocykl. To nezákladnější, na čem se lze jinou než vlastní silou pohybovat. Jeho přitažlivost se jen těžko vysvětluje. Motocykly znamenají tolik různých možností pro tolik nejrůznějších lidí. Jsou víc než pouhý prostředek k transportu, ať už jde o jednosedadlový moped či plně vybavený silniční křižník. Člověk je důležitou součástí

motocyklu. Tvoří přibližně jednu třetinu pohybující se hmoty, je na něm zcela závislé řízení a rovnováha. U motocyklu je zastavení příčinou ztráty stability. Jestliže tento poměr není správně nastaven, může dojít k havárii. Rozumět svému motocyklu je základem bezpečné jízdy a plného prožitku tam venku na silnici. Motocykl by měl být velmi osobní věc, tak jako je třeba kartáček na zuby.

Před vyjetím je nutné připravit si motocykl stejně jako sebe. Po rozjezdu se jezdec ocitá na té nejtenčí hraně, na hraně mezi životem a smrtí. Stačí málo, technický problém, nesoustředěnost, chyba vlastní nebo jiného a trest bývá příliš krutý. Nežádá dokonce ten absolutní. Pokud se motocykl nechová a neovládá jako obvykle, nebo se vám jeho zvuk zdá být divný, návštěva autorizovaného servisu je rozhodně na místě. Pokud se sami momentálně necítíte ve formě, je usednutí na motocykl možná ten poslední hrdinský čin v životě.

Autoři vám předkládají publikaci, jejíž obsah je tím nejzákladnějším vědomostním minimem každého motorkáře. Je určena jak těm, co se v autoškolách připravují k získání některé ze skupin řidičského oprávnění na motocykl, tak i těm, kteří se po létech odhodlali opět usednout za říditka vysněného stroje. Měla by vám pomoci získat teoretický základ jízdy na motocyklu, který budete rozvíjet svou vlastní praxí, stejně jako vám pomůže v rozhodování ve výběru motocyklu, případně v odpovědi na otázku „Proč to vlastně jede?“.

K rozvíjení těchto základních vědomostí a dovedností pak stačí pravidelné pročítání některých z motorkářských časopisů, přinášejících technické informace o nových motocyklech, zkušenosti z jízd, technické přehledy, cestopisná vyprávění a sportovní zprávy. Řadu možností přináší i internet. V Česku je nejznámější adresou www.motorkari.cz a pro vyznavače bublajících křižníků www.k1400.cz. Samozřejmě je zde i řada klubových stránek. Velmi dobrým zdrojem podrobných technických informací jsou i různé příručky pro opravy motocyklů či technické rukověti.

Na závěr jedno doporučení autorů. Kdo uvažujete o motocyklu jako o prostředku ke zvýšení vaší prestiže v očích jiných, zkuste se poohlédnout po něčem méně nebezpečném. Aby v očích těch jiných místo obdivného úžasu nebyl jen smutek a slzy.

Všem motocyklistům přejeme samé slunečné kilometry, rovnováhu na motorce i v duši a bezpečné návraty domů.

Autoři